

jo tega bankovca je vlada ustregla upravičenim zahtevam gospodarskega sveta za olajšanje denarnega prometa.

Stari nadvojvoda Friderik umrl. Iz Bučimpešte so razglasili pred novim letom, da je umrl na svoji posesti bivši nadvojvoda Friderik, nekaj let vrhovni poveljnik avstro-ogrske vojske v svetovni vojni. Pokojni nadvojvoda je bil rojen 4. 6. 1856 v Velikih Želovcih na Moravskem kot sin nadvojvode Karla Friderika, drugega sina zmagovalca pri Aspernu nadvojvode Karla, čegar starejši sin je bil 1. 1895 umrl zmagovalca pri Custozzi nadvojvoda Albrecht, ki pa ni zapustil nobenih otrok. Za njim je podedoval pokojni nadvojvoda Friderik na ozemlju stare avstro-ogrske monarhije velika posestva, ki so obsegala 154.672 ha zemlje v 55 okoliših s 141 pristavami in 45 gozdnimi revirji. Štiri petine te posesti so bile v nasledstvenih državah ter so bile po končani vojni zaplenjene. Njegovo je bilo tudi veleposestvo Belje pri Osijeku v Jugoslaviji. Med avstro-ogrskim vojaštvom so bile tudi njegove dobave vojski pod imenom »Döngemüse«. V vojaško službo je stopil leta 1871 ter je postal leta 1905 generalni inšpektor. Ob pričetku svetovne vojne je bil imenovan za vrhovnega poveljnika avstro-ogrske vojske, meseca decembra 1914 pa za maršala. Po smrti cesarja Franca Jožefa I. ga je cesar Karel meseca februarja leta 1917 odstavil kot vrhovnega poveljnika radi nezmožnosti.

Kako redim angorske zajce? Zelo praktična knjiga s slikami po 6 Din. Naročite v Tiskarni sv. Cirila.

Moške, ženske, fantovske in dekliške obleke, perilo, čevlje, se najcenejše kupi v starinarni JULIJA NOVAK, Maribor, Krčevina, Aleksandrova 6. 20

Obžalovanje vredni slučaji.

Zadeva s ponarejevalnico v Radvanju zavzema večji obseg. Večkrat smo se že bavili z razkrinkano ponarejevalnico za

Pravilo: Vsako leto novo leto, vsako leto nov Slov. gospodar, vsako leto enkrat vso naročnino!

jurje in stotake v Radvanju pri Mariboru radi katere je pod ključem že več oseb, le glavni krivec 69 letni fotograf Franc Rupnik je še na svobodi nekje na Hrvaškem. V zadnjem tednu so predali orožniki v preiskovalni zapor 40 letnega čevljarja Franca Majcena s Pobrežja pri Mariboru, o katerem sumijo, da je bil v ožjih stikih s ponarejevalci.

Z devetimi jurji je hotel popihati v Dalmacijo. Elektrotehnik Tihi v Mariboru je poslal svojega 15letnega vajenca z devetimi jurji na pošto. Dečko pa ni izpolnil mojstrovega naročila, ampak se je usedel v celjski avtobus in je hotel pobegniti v Dalmacijo. Ko fanta ni bilo ob pravem času s pošte, je mojster obvestil policijo, ki je brž dognala, da se pelje z avtobusom v Celje, kjer ga je čakal pri izstopu detektiv. Pri nepridipravu so dobili še ves denar.

Manufakturno blago sta kradla. V trgovino Paš v Mariboru sta se natepla moški ter ženska, ki sta sunila 450 Din vreden kos blaga. Trgovci, ki je hitro opazil, kaka kupca je imel, se je podal s pomočnikom za parčkom in ga je dohitel na Rotovškem trgu. Na policiji so ugotovili, da sta ravno ista dva ukradla trgovcu Pašu pred 14 dnevi 1200 Din vreden kos svile.

Šestim posestnikom so odnesli tatovi po Slovincih goricah zadnje dni 45 kokoši.

Strašno dejanje živčno bolnega očeta. Dne 3. januarja zjutraj se je zgodil v Hrastju-Mota pri Ljutomeru žalosten slučaj obupnosti živčno bolnega očeta. Miroslav Vavpotič, bivši upravitelj pošte v Križevcih pri Ljutomeru, je bival že več mesecev na posestvu svoje žene v Hrastju-Mota, ker je imel bolezenski dopust. V kratkem bi naj bil vpokojen in tega se je bal v prepričanju, da kot višji poštni kontrolor ne bo mogel shajati s pokojnino.

Iz te bojazni je hotel vzeti iz šole svojega sina, ki je obiskoval gimnazijo v Ptuj. Ko se je vrnila Vavpotičeva žena 3. t. m. od rane službe božje, je našla doma moža že mrtvega s prestreljeno glavo, 11-letni sin Mirko pa je še dajal znake življenja. Fanta so naložili in peljali v bolnico v Soboto, kjer ni bil sprejet radi obupnega stanja. Mirko je na poti proti domu umrl. Ravno kar opisano obupno dejanje bolnega četa je globoko pretreslo celo okolico.

Krogla ga je oprasnila. V fantovskem pretepu v Novi vasi pri Ptuj je bilo odanih več strelav. Ena krogla je oprasnila Franca Črešnika, sina posestnika.

S steklenico po glavi. Konrad Cigelšek, 30letni posestnik z Zgornje Hudinje pri Celju, se je sprl v krčmi z nekim zidarjem. Razljuteni zidar je pograbil steklenico in je z njo tako močno udaril Cigelška, da mu je prebil lobanjo.

Dobrota je sirota. Franc L. iz Sevnice ob Savi, brezposelni mesarski pomočnik, se je izučil mesarske obrti pri mesarju Kraglu v Sevnici. Obolel je in se je zdravil dalje časa v Ljubljani. Po odpustu iz bolnice se je zatekel za praznike h Kraglovim, kjer so ga gostoljubno sprejeli. Fant je prijaznost svojim gostiteljem plačal z grdo nehvaležnostjo. Ker je domače razmere pri svojem nekdanjem mojstru prav dobro poznal, je izmaknil ključ, odprl omaro in ukradel iz nje 16.000 Din. Po opravljeni tatvini se je poslovil od Kraglovih in se je odpeljal proti Ljubljani, da bi odprl neke svojo lastno mesnico. Kakor hitro so Kraglovi opazili tatvino, so obvestili žandarmerijo in ta ljubljansko policijo, ki je tička kmalu imela. Aretirani je vse odkrito priznal. Našli so pri njem še 15.633 Din, katere so vrnili lastniku.

Nad domače žvali se je spravil. Manjši posestniki ter rudarji s svojimi hišicami preživljajo v zadnjem času v Zagorju ob Savi hud strah. Še neodkrit zločinec ubija v nočeh po hlevih koze, ovce in svinje.

Nekdanje kazni.

Ko je neki Damiens z žepnim nožem samo lahko ranil Ludovika XV., francoskega kralja, so ga kakor opisuje neki sodobnik, na sledeči grozotni način spravili ob življenje: Najprvo so mu z nožem, ki ga je dvignil na kralja, porezali roko, roko so mu nato sežgali, prsi, roke, hembra in meča so mu ščipali z razbeljenimi kleščami, rane so mu nato zalili z vrelim oljem in raztopljenim svinčcem. Ko se ga je vrelo olje prvič dotaknilo, se je tako zvil, da se mu je železni okov, s katerim je bil pritrjen na mučilno mizo, zaril globoko v meso. Potem so ga zvezali, da ga razčetrtiljo, k štirim konjem. Krvnikovl pomagali so konje pognali z bičem, sedem- ali osemkrat so

Grofov jager.

Povest iz domačih hribov.

Dve sto let je že od tistih mal, kar se je to zgodilo, kar vam bo ta povest pripovedovala.

Bilo je konec julija. Noč je bila soparna. Nad Šmarjem so se nabrali črni oblaki. Zdaj pa zdaj se je zablistalo in v belem žaru so se zasvetili zidovi slovite Marijine cerkve, ki je stala kakih sto korakov nad krajem.

Vse je spalo. Le v cerkvi je bdela večna luč. Čuj! Nekaj hodi po cerkvi. Temna, zagrnjena postava je švignila proti oltarju in obstala pred Marijino podobo, ki se leskeče od zlata in dragih kamnov.

Ali je moški? Ali ženska? Izginila je za oltarjem, prišla z druge strani in odšla h klopem. Tu se je ulegla.

Zunaj bliska huje in huje. Drug za drugim se bliski vžigajo, da so hribi po nekaj trenutkov razsvetljeni in grozni v tej blede svetlobi. V daljavi votlo grmi.

»Vraga!« zaškriplje postava na klopi in dviga glavo.

Tedaj je treščil vihar v duri, da so zaječale.

Zdaj je prišel!

Nak! Ni ga še. Veter je. Kako, da ga še ni?!

Ura je odbila enajst, četrt, pol dvanajst. Bliže in bliže je grmelo.

Ali je prav nocoj treba take nevihte! Njega pa ni. Vse bo narobe!

Postava je planila iz klopi in se skrila zadaj za spovednico. Tedaj je udarilo na stranska vrata: enkrat — še enkrat in še tretjič. Ko mačka je švignila postava izza spovednice.

»Ali si ti?« je vprašala. Bil je ženski glas.

»Jaz!« je zunaj odvrnil globok moški glas.

Ženska je s težavo odrinila okovani zapah in odprla. Ta hip se je vžgala svetla kača na nebu in posvetila na moškega, ki je bil zavrt v plašč in mu je kapuca skrivala obraz. Za njo se je zapeljal bobneč grom.

»Ti, pustiva!« je sopihala ženska. »Strašno vreme je.«

»Kaj me briga vreme?! Ali te je strah, če malo zaropče?« je moški jezno zagodrnjal.

»Ne. Dolgo pa ne bo in bo prišel mežnar, proti nevihti zvonit. Zalotil naju bo.«

»Tako hitro ne pride. Nevihta je še na oni strani. — Medtem bova že opravila. Na, vzemi piščalko in idi ven na stražo! Če koga zagledaš, zapiskaj — pa močno! Potem beži gor v goščo; pri tistih zredah hojkah zgoraj se dobiva.«

»Grmenje bo ljudi zbudilo; nocoj ni varno.«

»Kaj se zdaj umikaš? Prej si me naganjala in vso reč spletila. Zdaj pa jaz ne pustim, ko sva že

Na ogled! Ne hodijo samo ženini na ogled, tudi Slov. gospodar gre, če nam sporočijo naši prijatelji, da je kje hiša, ki ga čaka, da bi ga sprejela! V vašem kraju še je dovolj takih hiš, kamor bi res spadal! Ob praznikih nam sporočite naslove!

Značilno pri tej hudobiji je to, da žival zakolje in jo pusti v hlevu. Doslej je ubil že sedem koz ter ovc in eno svinjo posestniku Kukovici. Kukovica je lopova pri prvem nočnem obisku pregnal in je pritrčil električno žico na zapah hleva, da bi vlomilca na ta način ujel. Kljub osiguranju z električno silo sta našla zakonca Kukovica v svinjskem hlevu mrtvo svinjo. Zločinec je električno žico opazil in jo vrgel na svinjo tako, da jo je ubil. Zagonetnega zlobneža zasleduje žandarmerija z vso vmeno.

Slovenska Krajina.

Vsem, ki ste dobili na ogled »Slovenskega gospodarja«, priporočamo ta katoliški list in si ga le naročite, če sami ne morete, pa skupno s sosedom. List bo v tem letu prinašal vse važnejše novice s Prekmurja.

Sobota. Tu je akademsko društvo »Zavednost« sestanek. O rabah Slovencev je predaval predsednik društva g. Berden Pavel. Pač je bila udeležba zelo mala.

Sobota. Cerkevna vest. Za župnika v Soboti je imenovan g. Vojkovič Jožef, dosedanjí provizor. S tem je zasedel to župnijo najmlajši župnik v Sloveniji, saj je pred par dnevi dopolnil 30. rojstni dan. Novemu g. župniku čestitamo in mu želimo na važnem in odgovornem mestu prestolice Slovenske krajine obilno božjega blagoslova in mnogo uspehov v dušnem pastirstvu.

Sv. Sebeščan. Smrtno se je ponesrečil Bokan Jožef iz Prosečke vasi. Po poslu je šel v Sta-

njeve in ker je zamudil vlak, je šel peš. Šel je čez železniški most in je stopil v prazno in padel 6 m globoko in si razbil glavo. Star je bil 61 let, zapušča ženo in tri otroke. Pripeljali so ga domov in pokopali na domačem pokopališču. Bog mu bodi milostljiv sodnik!

Sv. Sebeščan. Naša fara ima 1148 faranov, v preteklem letu se je narodilo 33 otrok, 15 mrtičev smo imeli in 5 porok. Svetih obhajil je bilo 5113 (lani 2500). Večina naših faranov je po leti v svetu, kjer si služi kruh. — V letošnjem letu nameravamo dati poslikati našo cerkev in če bo mogoče tudi narediti uro v cerkveni stolp.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo priredi na praznik Sv. Treh kraljev dne 6. januarja, popoldne ob pol štirih lepo in poučljivo igro »Križ in sovjetska zvezda«, katera se ponovi v nedeljo 10. januarja. Vsi od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 6. januarja, na praznik Sv. Treh kraljev, ponovi naše Prosvetno društvo krasno versko-božično igro »Trije kralji«. Začetek ob treh popoldne v samostanski dvorani. Pridite v obilnem številu farani z domače župnije in farani iz sosednjih far.

Ormož. Katoliško prosvetno društvo v Ormožu ponovi na dan Svetih Treh kraljev Jalenovo dramo »Dome«. Drama prikazuje propad kmečki dom, ki ga reši samo sinova velika ljubezen do rodne kmečke zemlje. Vsi, ki ste prijatelji lepe igre, vljudno vabljeni! Igra se vrši ob pol štirih popoldne v dvorani Kletarskega društva.

Sv. Jernej pri Ločah. Naši vrli igralci so nam priredili na štefanovo lepo igro »Pri fotografu in »Zob za zob«. Predstava je bila odigrana v obče zadovoljstvo občinstva. Častitamo režiserju g. župniku Pavliču. Te zanimive igre so se tudi udeležili naši sosede, posebno iz Loč in Prihove.

Vojnik. Naše Prosvetno društvo priredi v nedeljo 10. januarja ob treh popoldne v posojil-

ni sobi bodo prostovoljni prispevki. — Prosvetno društvo je sklenilo, da si bo postavilo lasten društveni dom. Letos bomo naredili 60 tisoč komadov opeke in navozili pesek in šoder. Bog blagoslovi započeto delo!

Uboj. V Veliki Poljani so v neki krčmi zaključevali staro leto. Proti jutru so se vinjeni fantje stopili. Jožef Gjerkesza, 28letni posestnikov sin, je dobil v poboju zabodljaj z nožem v vrat. Zabodeni je v kratkem izkrevavel radi prereza žile odvodnice. Ubijalca so po sodnem raztelesenju Gjerkesze prijeli in oddali v zapore okrajnega sodišča v Lendavi.

nični dvorani v Vojniku nad vse zanimivo in poučno moderno socijalno dramo v sedmih slikah »Boštjan iz predmestja«. Igra nam kaže današnji bedni položaj delavca v velikem tovarniškem predmestju. Kako nevednega delavca vabijo komunisti v svojo stranko in ubijajo vsakogar, ki se jim stavi na pot. Tudi Boštjana, duhovnika, ki je zapustil samostan, da bi pomagal delavcu in ga odvrnil od njegovega ostudnega življenja, ker noče stopiti v komunistično stranko, pred oltarjem. Boštjan nam jasno kaže pot in rešitev danes tako perečih vprašanj. Zato ne zamudite te poučne in zelo zanimive predstave!

Dol pri Hrastniku. Praznike smo lepo preživeli. Božična proslava z igro »Veliki prihod« je bila izborna obiskana. Gledalci so imeli utis, kakor da bi res gledali revolucijo. Predavanje Farne univerze prejšnjo nedeljo je poslušala polna dvorana samih odraslih. Dr. Breclj si je vse navzoče osvojil s temperamentnim govorom. Prihodnje predavanje bo 17. januarja. Predaval bo pisatelj Mirko Javornik iz Ljubljane o krvavi revoluciji v Španiji. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Igralci pripravljajo za predpust veseloigro »Burko o jezičnem dohtarju«. — Pametni ljudje so Novega leta trezno pričakali, nekateri drugi pa pijani. Po presodite kristjani, kdo je novo leto bolj krščansko obhajal!

Artiče pri Brežicah. Za dekanijo Videm se bo osnoval dekanjski odbor 17. januarja v društveni sobi v Artičah ob 10. uri popoldne. Vabljeni so predsedniki in tajniki vseh prosvetnih

začela. Beži ven in napni oči!

Potisnil jo je skozi vrata in jih zaklenil za njo. Nato je naglo šel k velikemu oltarju, stopil nanj in zlezal še toliko višje, da je segel do Marijine podobe.

Dež je škrabljal po oknih, veter je pognal kapljice, da so močnejše zapljuskale. Dva rezka bliska sta zapored razsvetlila Marijin obraz; bil je videz, da gleda zločinca resno in svareče. Grozno je zabobnel grom in napolnil vso cerkev.

Toda ropar se ni zmenil za nič. Snel je sveti podobi zlato kronico, strgal ji dragoceno tenčico, pograbil še zlato verižico, v katero so bili vtakani cekini, da je bila kakor rožni venec. Potem je drknil nazaj na oltar, skočil na tla in prislunil. Hitro se je odločil in šel še k puščici, vzel iz žepa kladivo in dva, trikrat močno udaril po ključavnici, da je izpustila. Dvignil je železni pokrov in s pohlepno roko pobral denar, ki so ga nanosili verniki za Marijino svetišče.

Zunaj je brez prestanka bliskalo in grmelo in dež je v pljusk udejal po strehi. Ropar je planil k vratom, zažvižgal in zaklical:

»He! Hitro!«

Ko je ženska pritekla, ji je velel:

»Daj ruto, da zavijeva in zaveževa, kar imam, da se kaj ne izgubi!«

Še preden je sama utegnila, ji je strgal ruto, ki jo je imela čez ramena, in jo razgrnil po tleh. Usul je nanjo vse, kar je nagrabil, in zavezal culico.

»Tako, to sva opravila! Zdaj pa naglo odtod, v gozd tja!«

Zaloputnil je cerkvena vrata, potem sta odhitela po dežju, ki je lil kakor iz škafa. Bliski so se kar vezali eden za drugim, grmelo je brez prestanka. Ko sta dospela v gozd, sta iz vasi spodaj začula glasove.

»Čuj! Za nama so.«

»Ne čenčaj! Naju noben hudir ne ulovi več.«

Močno se je zablistalo in kakih sto korakov pred njima je udarila strela, da sta kar oglušela.

»Ježeš!« je zastokala ženska. »To je strašno vreme!«

»Boljšega si ne moreva želeti,« je mrmral moški; »še pes v takem ne bi hotel za nama in dež ti opere vsako sled.«

Prispela sta blizu onih treh hojk, ki so rastle tesno ena ob drugi iz ene same korenike. Tedaj jima je grozen žar vzel vid, treščilo je in zatulilo, ko da so se peklena vrata odprla. Strela je udarila v srednjo, najvišjo, hojko in jo razčesnila, oni dve pa sta v hipu zagoreli.

Roparja je vrglo, da sta obležala kakor mrtva. Čez nekoliko časa je moški, ki cule z ugrabljenimi dragocenostmi ni izpustil, dvignil glavo in se skobacal pokonci; kakor pijan se je opotekel. Tudi ženska je skušala vstati, pa se je zopet zgrudila. Ropar ji je pomagal na noge in jo je s trudom zavlčel od gorečega drevja na majhno jaso. Minilo

konji zaman potegnili. Nato so privezali še dva konja. Tudi sedaj ni šlo. Tedaj so sodniki odredili, da mu z noži prerežejo piščali in tako so ga konji lahko razkosali. Pri prvem pogonu so mu odtrgali obe noge in eno roko. Mož je pri tem še živel.

Vojne zadnjih 300 let

Evropske države, ki so se v zadnjih 300 letih zapletle v največ vojn, so Francija, stara Avstrija in Anglija, sledijo Rusija, Pruska, Španija, Turčija, Holandska in Švedska. Prvenstvo ima tedaj Francija. V medsebojne vojne pa so bile najbolj zapletene Francija, Anglija, Španija, Portugalska in Pruska. Med Avstrijo in Francijo je bilo v 76 letih nič manj nego 14 vojn, med

društev videmske dekanije, da se tega važnega sestanka in občnega zbora udeležijo. — Pod vestnim vodstvom požrtvovalne gđ. Pograjc je tukajšnji Marijin vrtec vprizoril dvakrat zelo priljubljeno mladinsko igro »Petrčkove poslednje sanje« v splošno zadovoljnost. Gđ. Pograjc, ki kaže toliko zanimanja za naše šolske otroke, izrekamo svojo toplo zahvalo! — Knjižnica Prosvetnega društva je otvorjena in nudi obiskovalcem vse polno novih knjig, kakor n. primer Karl Mayeve spise, Dušico, Gladiatorje itd. itd. Tako boste preskrbljeni z lepim in zanimivim čtivom za dolge zimske večere. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne. Pridite!

O sklepanu u kupčije pri prodajalcu.

Les, ki ga nameravamo prodati, mora biti dobro precenjen. Navadno cenitev ni posel, ki gre kmetom dobro od rok. Vedeti moramo, kake sortimente bo dal les, to je, kake izdelki se bodo dobili iz njega in kako ceno imajo poedini sortimenti na bližnjem trgu. Od te cene odbijemo stroške proizvodnje (sekanja, podelave, spravljjanja in dovoza na trg), pa imamo ceno lesa na panju.

Kako postopamo pri prodaji stoječega lesa »na mero«? Les, ko ga kupec poseka in podela v razne sortimente, se premeri ter se njegova vrednost obračuna po dogovorjeni enotni ceni za vsak poedini sortiment. Slaba stran te kupčije je, da navadno kupec les potratno podelava in če sekajo drevje njegovi ljudje, napravijo tudi več škode na preostalem drevju in mladiču, kakor bi to napravili mi ali naši ljudje. Če si podiranje in podelavo lesa izgovori posestnik, potem se tega ni bati.

Sicer bi se pa mogla tudi v opisanem primeru skleniti ta kupčija, da bi posestniki les sami sekali in podelali na one sortimente, ki bi jih potreboval kupec. Kupec pa naj bi se sam dalje brigal za spravljjanje lesa, če morda tega ne bi prevzeli posestniki.

Sklepna pisma ali prodajne pogodbe so mnogo obširnejše, če se proda stoječ les, nego če se prodaja izdelan les.

Sklepno pismo za prodajo stoječega lesa mora meti naslednja določila: 1. Predmet prodaje: občina, parcela, gozdni kraj in ploskev, meje poseke, odpadki lesa. 2. Odkaz poseke in prevzem drevja ali lesa. 3. Začetek ali način sečnje. 4. Podelava lesa. 5. Spravljanje lesa. 6. O potih za spravljjanje in prevoz ter o mestu za odkladanje lesa. 7. Glede bivališča za delavce. 8. Glede sortimentov in cen po polnem metru (kubičnem metru) za sortiment. 9. Izmerjenje lesa in obračunavanje. 10. Plačilni pogoji. 11. Prijava sečnje, ki je morebiti potrebna, in gozdno redarstveni predpisi.

Sklepno pismo pri prodaji izdelanega lesa pa mora imeti tale določila: 1. Vrsta in količina lesa. 2. Kakovost, svojstva in mera lesa. 3. Dobavni rok. 4. Prevzem. 5. Cena in mesto, kamor je les postaviti. 6. Plačilni pogoji. 7. Posebna določila.

Primer sklepnega pisma za prodajo stoječega lesa.

Gospod Zaplotnik, parna žaga v
Po ustnem dogovoru Vam nudim delež stoječega lesa pod naslednjimi pogoji:

1. Približno 50 m širok pas zrelega gozda na gozdni parceli števil. 170/3 k. o. Povirje, z nezajamčeno površino 0.70 ha. 2. Prodano drevje bo v prisotnosti naju obeh odkazano in označeno z zaseki in številko. 3. Vi začnete s sečnjo to pomlad ter dokončate sečnjo ter podelavo lesa do konca avgusta t. l. 4. Les se mora podelati na dogovorjene običajne sortimente brez vsake potrate lesa. 5. Spravljanje lesa se ne sme vršiti skozi naraščaj in mladi les, ki leži na severni strani poseke. Spravljanje lesa mora biti končano do konca marca prihodnjega leta. Odpadki se morajo takoj založiti v vrste po poseki. 6. Dajem Vam na razpolago za skladiščenje lesa svoje zemljišče do 30. IV. prihodnjega leta brezplačno, po preteku

te dobe pa proti primerni odškodnini. 7. Vi mi plačate za:

1 plm (polni ali kubični meter) smrekovih hlodov od 18 cm srednje debeline navzgor	120 Din
1 plm mecesnovih hlodov od 24 cm srednje debeline navzgor	160 Din
1 plm lesa za celulozo od 10 cm srednje debeline navzgor	80 Din
1 plm jamskega lesa od 14 do 23 cm srednje debeline	60 Din
1 prm (prostorni meter) drv, cepljena in okrogla polena	20 Din

Vse na panju (stoječe). 8. Izmerjenje in obračun izvrši obvezno za naju oba N. N. iz . . . Rok za izmerjenje je do konca septembra t. l. 9. Vi mi plačate do 1. maja t. l. na račun 8000 Din, v teku 14 dni po izmerjenju lesa nadaljnjih 12.000 Din, ostanek do konca meseca decembra t. l. Les ostane do popolnega plačila moja last. 10. Prijavo sečnje izvršim jaz.

V . . . dne . . . 1937.

Podpis.

Kupčev odgovor:

Gospod N. N., posestnik

v . . .

Na Vaše pismo z dne . . . Vam sporočam, da sprejemem Vašo ponudbo in se strinjam popolnoma z vsemi stavljenimi pogoji.

V . . . dne . . .

Podpis.

Hišna številka! Mi imamo velik seznam hišnih števil po krajih in poštah. Manjka nam pa še precej do popolnega seznama! V nekatere hiše še ne prihaja Slov. gospodar. Kdo ve za te hišne številke? Kdo nam jih sporoči z natančnim naslovom? Vsakdo, ki je prijatelj takih hiš, naj to stori, ker jim bo napravil veliko uslugo. Piše naj nam: Pošljite na ogled Slov. gospodarja na tale naslov

Anglijo in Francijo v 73 letih 10, med Francijo in Portugalsko v 44 letih 6, med Prusijo in Francijo v 80 letih 14 vojn. Proti koncu 18. stoletja je bila Francija za kratek čas v vojnem stanju tudi z Združenimi državami.

30 letno vojno smatramo splošno za najdaljšo vojno novega časa. To ni točno, kajti med beneško ljudovlado in Turčijo je trajala vojna od leta 1644 do 1690, to je neprekinjeno 55 let.

Najkrajše vojne izkazuje prejšnje stoletje. Šestnajst izmed teh vojn je trajalo po eno leto, ena (med Avstrijo in Piemontom) je končala l. 1849 že po 12 dneh z zmago Avstrije. Turško-grška vojna l. 1897 je trajala 36 dni.

Najdaljši obleganji zadnjih 300 let sta bili

je nekaj minut, da sta prišla zopet k sebi. Nov blisk je usekal in treščil v goreči hojki.

»Ti, ti, ti — zaženi tiste reči v kraj!« je zajecala ženska. »Bog naju bo ubil.«

»Tiho dej in pojdi! Mudi se nama,« je bevsknil moški.

»Bog naju bo ubil, ubil, ubil. Zaženi to v kraj! To je božji rop.«

»Molči! To ni božji rop. Saj si sama rekla, da Mariji zlatnine ni treba.«

»Če naju dobijo, naju obesijo.«

»Če ne boš bolj hitela, bodo tebe dobili. Mene ne ulovijo ne.«

Tedaj je spodaj z vsemi zazvonilo: mala dva sta bingljala, ko da ihtita, srednji je donel otožno, veliki pa je zvonil resno in grozeče.

»Proti nevihti zvonijo. Zdaj že vejo.«

»Naj cingljajo in zvonijo — z zvonovi naju ne bodo ulovili.«

Tedaj je z vsemi utihnilo in le posamič je udarjalo kratko in trgoma.

»Ali čuješ? Plat zvona bijejo.«

»Pa že kje gori.«

»Ne! Zaradi naju! Ljudi kličejo, da bi šli za nama.«

»Še vrag naju ne dobi, če boš pametna. Pojdi naprej!«

Prišla sta na stezo in pot jima je šla še dovolj hitro izpod nog. Potem sta zopet zavila kar po celem v gozd. Nevihta je ponehala, bliskalo je bolj medlo, grmelo bolj poredko. Dež pa je še zmeraj lil in je potepuha vsa premočila. Dolgo sta blodila in sta nazadnje le prišla na pravo pot.

»No, zdaj sva na Slemenu,« si je oddahnil moški. »Tu se morava ločiti.«

»Zakaj?« je vprašala ženska, ki je že speč postala pogumna in drzna.

»Ker nimam časa, da bi s teboj coklal. — Pojdi zdaj tu dol; četrta ure je do Jurčkovega senika. Tam se ulezi v seno in počakaj jutro!«

»Kaj pa ti?«

»Jaz zase že vem.«

»Dobro. Poprej si bova pa še razdelila. Polovica je moja; daj mi!«

»Tako nor nisem. Ti bi se stokrat izdala, ker teh reči ne bi znala skriti. Vse babe so neumne in gizdave. Zaupati ne moreš nobeni.«

»Ali mi torej nočeš ničesar dati? Moj čragi, tedaj ti bom pokazala.«

»Svoj delež boš dobila, ko bo prišel čas zato. Zdaj je treba reči skriti in eno leto jih ne sme nihče videti. Potem bom že našel koga, ki jih bo kupil. Denar si bova razdelila na pol.«

»Goljufati me hočeš.«

»Reci mi še enkrat! Nikogar še nisem goljufal.«

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Bogu udano je tukaj umrl dne 29. decembra Alojz Oman v starosti 82 let, ki je pred petimi leti obhajal zlato poroko. Rajni je bil dober krščanski mož, po poklicu viničar, ki je v svojem težkem delu bil vedno dobre volje. Vsikdar zadovoljen s svojim poklicem, je zvesto opravljal svojo službo, zato je bil povsod priljubljen. Čeprav v visoki starosti, je bil bistrega spomina; v svoji šesttedenski boleznii se je spominjal še dogodkov iz svojih otroških let. Delo in molitev sta bila njegova najboljša tovariša. Svojih pet že odraslih otrok je dobro oskrbel, če ne toliko z bogastvom, pač pa s krščansko vzgojo in molitvijo. Še v boleznii je šel na prvi petek v decembru v cerkev k sv. zakramentu, potem je še bil doma pokrepčan s sv. zakramenti za umirajoče. Zadnje dve leti je bival pri svoji hčerki Alojziji Pavalec v St. Lenartu. Pogreb se je vršil 31. decembra ob obilni udeležbi sorodnikov in faranov. Cerkveni pevski zbor mu je zapel žalostinke na domu in ob odprtem grobu. Naj v miru počiva! Žaljuoč družini in sorodstvu naše sožalje!

Lokavci. 26. dec. f. l. je po dolgi in mučni boleznii, spravljen s tolažili sv. vere, je umrl Vaupotič Alojz v starosti 78 let. Pokojni je bil sodni cenilec, vrsto let obč. odbornik, ustanovitelj gasilne čete in drugo. Med obilno udeležbo pogrebecev in domače gasil. čete smo ga položili k večnemu počitku v Križevcih. Med mašo zadušnico in na pokopališču so peli cerkveni pevci. Blag mu spomin!

Sv. Urban pri Ptuj. Po dolgi in mučni boleznii je umrla g. Marija Bela, vdova in učitka.

Zavarovanje celoletnih naročnikov ostane tudi v prihodnjem letu! Pravilnik bo priložen eni prihodnjih števil. Nihče naj na to ne pozabi!

rica na Strmcu. Bila je mati 8 otrok, katere je vse v krščanskem duhu vzgojila. Čitala je katoliške liste in nabožne knjige. Da je bila priljubljena pri sosedih in znancih, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo kljub slabemu vremenu mnogo ljudi. Ob odprtem grobu je spregovoril tolažilne besede g. župnik. Njej želimo večni mir, žaljuočim otrokom, zetom in snaham naše sožalje.

Lahonščak pri Sv. Tomažu. O božičnih praznikih je segla smrt s svojo neusmiljeno roko po skrbno mater Marijo Podgorelec, rojeno Lipavec, ki je umrla v 78. letu svoje starosti. Na praznik rojstva Gospodovega opoldne je še bila s svojo krščansko družino skupno zbrana pri mizi, dve uri pozneje pa je zadeta od srčne kapi mirno v Gospodu zaspala. Ker je pred par dnevi prejela sv. zakramente, ji ni bilo težko zapustiti dolino solz in stopiti pred večnega sodnika. Pokojna je bila verna krščanska mati svojih otrok in zelo usmiljenega srca do revežev in siromakov, ki so vedno iz njenih rok sprejemali telesna dela usmiljenja. »Slovenski gospodar« je prihajal v njeno hišo dolgih 50 let, kar priča, da je ranja bila vneta čitateljica in

širiteljica katoliškega tiska. Njeno spoštovanje in priljubljenost pri vseh so pokazale številne množice ljudi, ki so od blizu in daleč prihajali molit in jo kropit na mrtvaškem odru. Marsikatero oko so zalile solze žalosti, ko se je doma in pri odprtem grobu poslavil od dobre matere hčerini mož Jožef. Počivaj v miru božjem, dobra mati!

Črešnjevec. Žalostno so 21. decembra zapeli zvonovi pri podružnici Sv. Treh kraljev svojemu krstnemu botru, naznanjajoč, da je izdihnil svojo blago dušo daleč naokoli znani Mlaker Lovro, veleposestnik v Ješovcu. Mnogobrojno spremstvo na zadnji poti je pokazalo, kako priljubljen je bil rajni. Saj pa tudi ni nikdo od blizu in daleč rajnega zama prosil pomoči, z veselimi srcem in s prijazno besedo je dal vsakemu pomoč, in nikdar ni bilo slišati iz njegovih ust besede graje ali očitka. Daleč na okoli so ga imenovali botra; mlajšim in že starejšim je bil krstni boter. V krstnih knjigah domače župnije in tudi v sosednih župnijah je bilo njegovo ime prav mnogokrat vpisano kot krstni boter. Ganljivo je bilo gledati, kako so tisti, ki jih je on držal na rokah pri sv. krstu, dvignili krsto z zemeljskimi ostanki dragega rajnega botra, da ga ponesejo v objem hladnega groba. V njegovo hišo ni imel nikdar dostopa kak verisovrašen list. Bodi Ti zemljica lahka, saj počivaš z dragim rajnim očetom v istem grobu. Blag Tebi spomin, žaljuočim ostalim iskreno sožalje!

Vuhred. Božični praznik smo pri nas prav slovesno praznovali. Imeli smo ta praznik kar šest svetih maš. V čast smo si šteli, da je prišel k nam monsignor Ivan Vreže iz Maribora. Imel je slovesno polnočnico in slovesno sveto opravilo ob 9. uri dopoldne. Zunaj je bilo krasno božično vreme. Naša sicer velika cerkev je bila ta večer skoraj polna.

Sv. Anton v Slov. goricah. Nisem še razmembra dolgo naročnik vašega tako priljubljenega »Slovenskega gospodarja«, pa vendar moram

javno priznati, da mi zelo ugaja in ga tudi v naprej nočem opustiti. Človeku je treba dobre dušne hrane in to prejemamo iz katoliškega časopisa. Dragi Antonjevcani, med nami je še dosti takih, ki še nimajo te dušne hrane. Naročite si »Slovenskega gospodarja«, ker boste s tem napravili sebi veliko korist, upravi tega časopisa pa poslali najlepše novoletno voščilo v obliki celoletne naročnine. Ne pozabite na svojo dolžnost in urno na delo za dobro stvar. Želim vsem naročnikom »Slovenskega gospodarja« srečno in zadovoljno novo leto, pred vsem pa uredništvu in upravnistvu tega lista. Božji blagoslov z vami! — Naročnik iz Župetinjec pri Sv. Antonu.

»Zanesti se ne morem.«

»Na mojo besedo se lahko zaneses. Kar obljubim, to držim — česar pa ne držim, tega tudi obljubim ne. Dobila boš svoj del, toliko, kolikor jaz.«

»Dedi hočete vedno, da vaša obvelja,« je še zagodrnjala, toda že manj osorno. »Kje se jutri dobiva?«

»V krčmi. Prišel bom še prej, preden bo kdo drugi tam... Glej, da te kateri ne ulovi! Če te kdo vidi, po pameti se izgovori!«

»Toliko soli imam že sama v glavi.«

Ločila sta se, ne da bi se poslovila.

Nevihita ponoči ni razsajala le nad Šmarjem in nad bližnjim trgom Kaplo, ampak po vsej belski dolini in je napravila obilo škode tudi v Rutah, Gorenčah in Pokrčah. Pa tudi dalje tam okoli Dobrovlja je divjala. Ko se je unesla, se je ulil dež v debelih curkih.

Na kraju dobrovljskega trga, kjer so bile hiše tesno druga ob drugi, je stala čedna bela hišica. Zgoraj okoli se ji je vil ob dveh stenah lepo izrezljan hodnik. Na tem se je v zgodnji uri, ko je s farnega zvonika udarilo šele tri, prikazal možki, ki ga v mraku še ni bilo mogoče prav spoznati. Nekaj časa je prisluskoval in se ogledoval, kako je kaj vreme; potem pa je začel s tihim glasom peti:

»Bogu hvala za deževje,
delj ko lije, delj nedelje,
in če lije do nedelje,
večje moje je veselje.
Voda, ta pač mora biti,
hočta vol in človek piti.«

Tedaj se je na drugi strani ceste odprlo okno in ženski glas je zarenčal:

»He, sosed, kaj razgrajate in budite poštene ljudi sredi noči? Podgana naj se vam v grlo zatakne!«

»Dobro jutro želim, gospa sosed!« je zaklical možak. »Kaj vas jezi? Ali ste z levo nogo vstali?«

»Sitnež ste! Ali ne čujete, kako se mi derejo otroci? Vso noč so se drli, in zdaj, ko so vendar že zaspali, ste jih s svojim rjovežem zbudili.«

»Nak, tega pa nisem hotel, gospa Lucija. Zapel bom kako sveto, potem bojo otroci takoj spet zaspali.«

In že je znova zahretil:

»Vstani, vstani, človek, zdaj,
Bogu čast in hvalo daj!
Glej, za hribom se dani,
kure kliče kikriki.«

»Otrok nima,« je zastokala ženska na drugi strani. »Dvajset bi mu jih privoščila; tedaj bi ga že minilo.«

obleganje Gibraltarja po špancih od 9. avgusta 1779 do 21. okt. 1782, torej 1167 dni in obleganje Cadiza od februarja 1810 do avgusta 1812, 903 dni.

Znano je, da vojske v prejšnjih časih, če jih primerjamo z današnjimi po številu mož niso bile posebno močne. Prve velikanske armade so si stale nasproti šele v rusko-japonski vojni, ko se je bitke pri Mukdenu udeležilo 624.000 mož. Številčna premoč nikakor ni vedno odločala izida vojn. Napoleon I. in Evgen Savojski sta svoje bitke dobojevala skoraj vedno proti številčno močnejšim nasprotnikom.

Inserirajte!

(Dalje sledi.)